

Z Kozojed na Šemberu

Pro někoho ten nadpis může vypadat jako nějaká slovní hříčka, přece těžko někdo takto pojmenuje město nebo obec. A přece, místní jsou na to hrdí, dokonce si kozla dali do znaku. Že to kdysi byla spíš jízlivá pomluva, na to se již dávno zapomnělo. Se Šemberou je to jednodušší, všechny řeky v Čechách (až na jednu - Labe) jsou přece rodu ženského tak to nic jiného než řeka být nemůže.

Půlhodinka jízdy kloubovým autobusem z Jižního města a jsme na okraji Kozojed, podobných obcí je v okolí několik, ale málokterá se sebrala a odstěhovala jinam podobně jako kozojedští.

Pro začátek výletu jsou Kozojedy ideální místo. Projdete pár vilových uliček a jste u rybníků a u lesa. Tak lehce se to ale odbýt nedá, máme štěstí na roční období. Průhonice to sice nejsou, ale chvílemi to tak vypadá, rododendrony nádherných barev, vrby na kmínku bílé jako nevěsty, ozdobné javory, tmavé do ruda zbarvené a další parádní zeleň pečlivě střížená. Kdo kouká, vidí. Že má tahle obec kořeny až někde hluboko ve středověku to tedy na místních zahradách ale i architektuře vidět rozhodně není.

Dnešní předpověď počasí slibuje teploty blížící se třicítce, rybníky pod obcí jsou již součástí lesa, lesní pěšinky před námi nabízejí blahodárny stín. Ještě pár desítek metrů a jsme u rybníka Pastviny. Rybník obklopený lesem s posezením u stánku s pohoštěním, je evidentně místem setkávání u táboráků, odpočinku, možná i přírodního koupání. K tomu se zatím nechystáme ale pro pohledy na rybník v lese je tohle místo ideální.

Cílů dnes máme několik, tím hlavním je Šembera, potok pojmenovaný po gotickém hradu Šember. Jeho pozůstatky (několik mechem porostlých kamenů) leží na strmém kopci nad námi. Škrábat po čtyřech se tam nechystáme, kamenů máme kolem sebe víc než dost. Naopak opustíme na chvíli les a zajdeme si do polí k Martinu.

Kostel svatého Martina, kdyby šlo o divadlo, byl by tady v hlavní roli. Založen byl již ve 13. století a život se postupně soustředil kolem něj. Svým způsobem to ale jakési divadlo je. Vyjdete z lesa a uprostřed polí stojí osaměle jako pozůstatek nějaké absurdní události kostel svým vzhledem připomínající spíš období Jana Žižky než rok 2023.

Proč je svatý Martin tak osamocen, chráněn jen skupinkou lip? Kozojedy prý svůj kostel opustit musely. Začaly vysychat okolní prameny spodní vody a navíc tehdejší obchodní cesty mezi Prahou a Kutnou Horou ležely pěkný kus na jih. I v jejich dobách byl obchod důležitý stejně jako dnes. Proto se celá ves vydala na cestu.

Svatý Martin rozhodně stojí za návštěvu obklopen malým hřbitovem, čelí rozmarům počasí a je to na něm vidět. Opravy jsou postupné, začaly střechou, alespoň dovnitř neprší při nedělních mších, které se konají 1x za měsíc.

Vrátili jsme se do údolí Šembery. Ústí do ní sice několik přítoků, vodu je však potřeba mezi kameny doslova hledat. Dnes je skoro neuvěřitelné že tato říčka má pověst dravé horské řeky. Potřebuje jedině, pořádný několikadenní liják. Voda sem do údolí přiteče rychle, od pramene na Vyžlovce je to jen pár kilometrů.

Nás Šembera a její divoké okolí přilákala již několikrát ale není to nic proti tomu, jak to tady vypadalo v minulosti. Byl to prý ráj trempinku, podobně jako v Posázaví. Čeština má naštěstí čas minulý, protože potkat tady trempa s batohem, to spíš narazíte na zlatý poklad.

Ale neklesejme na mysl, trempy nahradili chataři. A stojí zato se občas zastavit a rozhlédnout co stvořili. Často nevěříte vlastním očím. Najdou se i tříposchodová monstra nebo nápadité výtvary vzniklé evidentně po požití několika piv. Mezi tím se najdou i staré zálesácké dřevěné chatky, kterými asi to chatové šílenství začalo.

Držíme se stále říčky, úzká lesní silnička náhle zmizela a my kličkujeme a přelézáme kameny, blížíme se totiž místu, kde se říká Staré zámky. Je to vlastně dobře chráněné místo ohraničené strmými svahy nad údolím řeky Šembery kde se usídlili lidé již v mladší **době bronzové**. Později v 6. století se zde **usadili Slované** a místo ještě lépe opevnili. Vzniklo tak **jedno z nejstarších slovanských hradišť v Čechách**.

To všechno bylo již dávno, ani dnes není úplně jednoduché tudy projít. Je to nejnáročnější kousek cesty dnešního výletu, zároveň křižovatka turistických cest.

Opouštíme Šemberu a budeme sledovat jeden z jejích přítoků **Lázný potok**. Ten do Šembery padá ze skalnatého svahu. Je to závěrečná část našeho dnešního putování kosteleckými lesy, kilometrové stoupání do Čihadel, části obce Doubravčice. Žádného trempa jsme sice nepotkali ale náš „zlatý poklad“ těchto výletů je stále na místě. **Cukrářství U Bártů**.

Nejsme tady poprvé, posezení venku ve stínu, chlebičky připravené paní Bártovou po našem příchodu, skvělé a naprosto čerstvé dorty, příjemní majitelé. Dobře prosperující cukrárna jen pár desítek metrů od lesa, není úplně jednoduché druhou takovou najít, doufejme, že tady nejsme naposledy.

Tahle pohoda je pět minut od stanice autobusu, to je velká výhoda. Poseděli jsme a v 14:01 se zdál být ideální čas k návratu do Prahy.

Ve čtvrtek 1. června 2023 v Kozojedech a Čihadlech – Doubravčicích

Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi, kronika Mirek

Fotky za docela náročných podmínek (slunečný opar) pořídili Lýdie Stoupová a Ivana Sklářová

